

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245422

คุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์
ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจพอเพียง

Quality of Life in accordance with the Status of Sufficiency Economy of
Non-Commissioned Officers, Transportation Regiment, King's Guard

จำสิบเอก ขยพล รัตน์ชัย

ภาคนี้หนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ. 2553

600249599

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์
ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจพอเพียง

Quality of Life in accordance with the Status of Sufficiency Economy of
Non-Commissioned Officers, Transportation Regiment, King's Guard

จำลอง เอก ชยพล รัตนชัย

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสอบป้องกันภาคนิพนธ์ ได้พิจารณาภาคนิพนธ์ของ จำสืบเอก ชยพล รัตนชัย
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้

คณะกรรมการสอบป้องกันภาคนิพนธ์

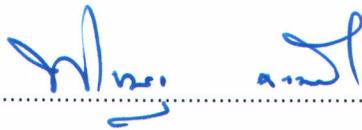
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญภา จิตราภรณ์)

.....กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

(พันเอกหญิง ดร.เปรมวิภา ทองขำนิ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(พันเอก ดร.พิเชษฐ คงศรี)

.....กรรมการและเลขานุการ

(ดร.นิพนธ์ ศศิธรเสาวภา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ไสว ศิริทองถาวร)

วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก พันเอกหญิง ดร.เปรมวิภา ทองธานี ประธานกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ดร.พูนทรัพย์ นรมิตร กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้การสนับสนุนและเอาใจใส่อย่างดียิ่งตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.โกมล ไพศาล รองศาสตราจารย์ ดร.ฤๅเดช เกิดวิชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีณภา จิตราภรณ์ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ แก้ไขเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณข้าราชการนายทหารชั้นประทวน กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ร้อยเอก วิโรจน์ รัตนชัย พันเอก จุฬารักษ์ สกุลศักดิ์ (ผู้บังคับการกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์) ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจ ความช่วยเหลือ และห่วงใยจนภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ชื่อผู้ทำภาคินิพนธ์: จำสิบเอก ชยพล รัตนชัย
ชื่อภาคินิพนธ์: คุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์
ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจพอเพียง
ชื่อกรรมการที่ปรึกษาภาคินิพนธ์: พันเอกหญิง ดร.เปรมวิภา ทองขำนิ
ดร.พูนทรัพย์ นรมิตร
ชื่อปริญญา: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต / สภาวะเศรษฐกิจพอเพียง / นายทหารชั้นประทวน
กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

245422

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง (2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับคุณภาพชีวิต เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติสัมพันธ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า นายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่มีชั้นยศจำสิบเอก อายุต่ำกว่า 30 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 4 คน มีสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทัศนคติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษายังพบว่า คุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนอยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพกายอยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพจิตอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยสี่อยู่ในระดับมาก ด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก และด้านรายได้อยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับคุณภาพชีวิต พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Student's Name: Sergeant Major 1st class Chayapol Rattanachai
Master's Report Title: Quality of Life in accordance with the Status of
Sufficiency Economy of Non-Commissioned Officers,
Transportation Regiment, King's Guard
Master's Report Advisors: Colonel Dr. Premvipa Thongchamni
Dr. Poonsab Naramitr
Degree: Master of Public Administration
(Philosophy of Sufficiency Economy)
Key Words: Quality of Life / Sufficiency Economy Status /
Non-Commissioned Officers / Transportation Regiment,
King's Guard

245422

The objectives of this study were (1) to study the level of status of sufficiency economy; (2) to study the level of quality of life; and, (3) to examine the relationship between the level of sufficiency economy and the quality of life. The tool used in this research was a questionnaire. The samplings composed of 201 non-commissioned officers (NCO's) of Transportation Regiment, King's Guard. The data were analyzed by the use of some statistics like frequency, percentage, mean, standard deviation, and, Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation.

The results of the study are that the majority of the NCO's are having the ranks of Sergeant Major 1st class with aged ranging under 30 years old, having their education of secondary school certificate and with marital status. Their monthly income is around 10,001-20,000 baht and the number of members in the family is between 1-4 persons. Their status of sufficiency economy is rated at the highest level. The overall attitude in accordance with the Philosophy of Sufficiency Economy is rated at the highest level as well. The overall practicing of the philosophy is rated at a moderate level.

The research findings also notice that the quality of life of the NCO's is rated at a high level. The aspect of physical health is rated at a high level. The aspect of their mental health is rated at the highest level. While the aspect of the four-basic needs is

rated at a high level. The aspect of education is rated at a high level and the aspects of the family and monthly income are rated at high levels. The analysis of the correlation between the level of the status of sufficiency economy and the quality of life of the NCO's has found out that there is a relationship right at a statistical significance level of .01.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๘
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๙
สารบัญ.....	๑๐
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	8
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	8
ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง.....	15
ความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
ทัศนคติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	19
การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	25
ความหมายคุณภาพชีวิต.....	25
องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต.....	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบจำลองของคุณภาพชีวิต.....	34
ประวัติกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล.....	62
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง.....	65
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิต.....	74
ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์.....	86
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
อภิปรายผล.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก.....	111
ภาคผนวก ข.....	114
ภาคผนวก ค.....	118
ภาคผนวก ง.....	125
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต.....	33
2	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต.....	52
3	จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่าง.....	54
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นยศ.....	62
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	63
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	63
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	64
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....	64
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	64
10	ค่าเฉลี่ยสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวม.....	65
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายชื่อ.....	66
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทัศนคติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายชื่อ.....	68
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายชื่อ.....	71
14	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ในภาพรวมของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์.....	74
15	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพกายของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์....	75
16	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพจิตของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์.....	77
17	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านปัจจัยสี่ของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษาของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์..... 81
19	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านครอบครัวนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์..... 83
20	จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต ด้านรายได้ของนายทหารชั้นประทวนกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์..... 85
21	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต รวมทุกด้าน..... 86
22	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพกาย..... 87
23	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพ..... 88
24	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านปัจจัยสี่..... 89
25	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา..... 90
26	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านครอบครัว..... 91
27	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต ด้านรายได้..... 92

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แนวทางการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน.....	15
2	กรอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคนคิด การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสภาวะเศรษฐกิจพอเพียง.....	25
3	ความต้องการของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ.....	35
4	ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการกับสุขภาพกายและสุขภาพจิต.....	37
5	ความสัมพันธ์ระหว่าง Maslow's Hierarchy Needs และ Sharma's Hierarchy Human Needs and Quality of Life.....	38
6	ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสุขภาพ และคุณภาพชีวิต.....	39
7	โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์.....	43
8	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52